

קול צופיין

קול צפ"ך נשאו קול יחדו ירננו

גיליון 993

בא תש"ף השיעור השבועי מיסודו של מרן הראשון לציון הרה"ג המקובל האל-קי הרב **מרדכי אליהו** זצוק"ל

השיעור נמסר ע"י הרה"ג **שמואל אליהו** הרב הראשי של צפת

כי אמרתם כרתנו ברית את מות ועם שאול עשינו הנה הסכם המאה של טראמפ

להרע ולמאוס אותנו כמו שגור עלינו יתברך 'ואיבינו פלילים'. ושלא תעמוד על ישראל אומה יותר אויבת ממנה, ולא אומה שהרעה בתכלית הרעה לדלדל אותנו ולהקטין אותנו ולמאוס אותנו כמוהם. שאפילו דוד המלך ע"ה, כשראה ברוח הקודש כל הצרות העתידות לישראל התחיל לצעוק ולקונן בלשון האומר מרעת בני ישמעאל ואמר (תהלים ק"ח ה) 'אויקה לי כי גרתי קושף שכנתי עם אהלי קדר'. ומתרגם התרגום: 'משכניהון דערבאי"'. ממשיך הרמב"ם באגרות ואומר: 'ואנחנו בעודנו סובלים שעבודם וכיביהם ושקריותם למעלה מיכולתנו, אין ביכולת האדם נח לסבול"'.
היסטוריה של שקר

לצערנו אנחנו חווים את חוסר האמינות הזאת גם בימינו פעם אחר פעם. זה התחיל בהסכם שנחתם בלונדון לפני כמאה שנה בין חיים ויצמן, נציג התנועה הציונית, לבין האמיר פייסל בנו של חוסיין מלך ח'ג'אז. בהסכם זה ויתרו היהודים על כל מדינת ירדן שהייתה אמורה להיות חלק ממדינת ישראל, כפי שאושר בוועידת סן רמו על ידי חבר הלאומים. על פי ההסכם בין ויצמן לפייסל ויתרנו על שטח מדינת ירדן ובתמורה יכירו הערבים בזכות עם ישראל על כל ארץ ישראל שמעבר לירדן מערבה.

אחרי שחיים ויצמן חתם ופייסל קיבל את מדינת ירדן במתנה, אמר פייסל שהוא לא קרא את ההסכם ולא הבין מה כתוב בו, היה מישהו לידו שהוא לא מכיר ובלבל לו את המוח. הוא לא מתכוון לקיים את הבטחתו כי הוא לא בדיוק זוכר על מה הוא חתם. מה שהוא כן הבין זה שעבר הירדן המזרחי הוא מדינה ערבית חדשה, וכל השאר נשכח.

אחרי מלחמת קדש נחתם הסכם שקבע כי ישראל תיסוג ממדבר סיני, ובתמורה יהיה המדבר מפורז בחסות האו"ם. בתחילת מלחמת ששת הימים התנערו המצרים מההסכם ופלטו למדבר סיני. האו"ם, שהיה אמור לפקח על קיום ההסכם, נרדם בשמירה.

כך הפרו המצרים את הסכם ההפרדה שנחתם אחרי מלחמת ההתשה, הסכם שקבע כי המצרים לא יכניסו טילים לאזור התעלה ממערב. לא עברו שלוש שעות מחתימת ההסכם והם הפרו אותו. האמריקנים, שהיו אמורים לפקח עליו, לא עשו את מלאכתם, ואת המחיר על הפרת ההסכם שילמו חיילי ישראל בדמים מרובים במלחמת יום כיפור.

פיהם דבר שוא וימינם ימין שקר

פרעה מבטיח ולא מקיים

כשהארבה מכסה את עין כל ארץ מצרים ולא נותר כל ירק בעץ ובעשב השדה במצרים, פרעה ממהר לקרוא למשה ולאהרון, מתוודה כמו כל בעל תשובה ואומר "חטאתי לה' אלהיכם ולכם". פרעה מוסיף ומבקש שהפעם יימחל עוונתו: "ועתה שׂא נא חטאתי אף הפעם", ומתוך ביטחון בקבלת התשובה שלו הוא עולה מדרגה ומבקש שגם יתפללו בשבילו: "והעתירו לה' אלהיכם ויסר מעלי רק את הפנות הנה".

זאת לא הפעם הראשונה שפרעה מתוודה על חטאתו. גם במכת ברד פרעה מתוודה על התנהגותו הרעה בשיעבוד בני ישראל ואומר: "חטאתי הפעם, ה' הצדיק ואני ועמי הרשעים" (שמות ט ז). התשובה שלו לא מחזיקה מעמד הרבה זמן, וכשמפסיקה מכת הברד הוא מבכיד ומחזק את ליבו ולא משחרר את בני ישראל. גם במכת צפרדעים פרעה מבטיח לשחרר את בני ישראל "העתירו אל ה' ויסר הצפרדעים מקמי ועממי ואשלקה את העם" (שמות ח ד), וכך גם במכת ערוב (שמות ח כד). מדוע אפוא שמושה יאמין לו הפעם?

משה לא תמים. הוא אומר לפרעה במכת ברד כי הוא מכיר את השיטה: "ואתה ועבדיך ידעתי פי טרם תיראון מפני ה' אלהים" (ט ז). למרות זאת משה מתפלל בעבורו, כי כך היא התנהגה האלוקית. לשחוק את הרוע העולמי שלב אחרי שלב עד שלבסוף הוא ייכנע ובאמת ישחרר את העם ממצרים. אחר כך הוא שוב יחזור לסורו, אבל זה יהיה מאוחר מדי.

רמאות כשיטה

שיטת הרמאות והשקר היא שיטה קבועה של אויבי ישראל. דוד המלך מתפלל בתהילים: "שׁלח יְדִיךָ מִמְּרוֹם פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִיָּמִים רַבִּים מִיַּד בְּנֵי נֶכֶר: אֲשֶׁר פִּיהֶם דָּבָר שׁוֹא וְיָמִינָם יָמִין שִׁקְרָה" (תהילים קמד ז). מהו ימינם ימין שקר? אומר דוד כי גם כשהם מרימים את יד ימינם להישבע הם משקרים. גם הרמב"ם מדבר על התרבות הזאת ביחס לערבים וכותב ב"אגרת תימן": "ואתם אחינו ידוע לכם שהקב"ה הפילנו במהמרות עונותינו בתוך אומה זו שהיא אומת ישמעאל שרעתם חזקה עלינו והם מתחכמים

אחרי שערפאת ימ"ש חתם על הסכם אוסלו וקיבל פרס נובל לשלום, הוא אמר ביוהנסבורג שהסכם אוסלו נעשה ברוח המסורת של הסכם חודיביה שחתם הנביא מוחמד עם שבט קורישי היהודי שהאמין למוחמד. אחרי שהיהודים בני שבט קורישי הפסיקו להילחם, טבח בהם מוחמד באכזריות נוראה, שדד את רכושם ואנס את כל נשותיהם. ערפאת בנאומו ביוהנסבורג אימץ את התרבות של מוחמד ואמר כי הסכם אוסלו מחייב אותו בדיוק כמו שהסכם חודיבי חייב את מוחמד. על זה היה אומר מרן הרב אליהו זצוק"ל שהבעיה הראשונה של הסכם אוסלו היא השקר המובנה שבתוכו. וברמז היה אומר ש"אוסלו" בגימטרייה "זיוף".

רַבַּת שְׁכָנָה לָּהּ נַפְשִׁי עִם שׁוֹנָא שְׁלוֹם

וכל זמן שאנו רודפים שלומם - הם רודפים אחרינו בחרום ובמלחמה

באגרת תימן כותב עוד הרמב"ם מילים קשות על אהבת המוות של הישמעאלים. במילים של נסראללה זה נשמע כך: "אנחנו אוהבים את המוות יותר ממה שאתם אוהבים את החיים". לגיטימי בעיניהם להשתמש בחגורות נפץ ובמכוניות תופת ולא אכפת להם שנגרם הרג רב. בעיניהם מכובד לירות טילים על אוכלוסייה אזרחית. להם יש כבוד למי שהורג את, אחות או בן משפחה שפגע בכבוד המשפחה. אצלם נקמת דם חשובה יותר מהחיים.

הרמב"ם הזכיר כי כבר דוד הזכיר בדבריו את אהבת המלחמה שלהם ולא פסקה מאז, כמעט אלפיים שנה: "רַבַּת שְׁכָנָה לָּהּ נַפְשִׁי עִם שׁוֹנָא שְׁלוֹם". על זה כתב הרמב"ם: "וכל זמן שאנו רודפים שלומם - הם רודפים אחרינו בחרום ובמלחמה כמו שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים קכז) 'אני שלום וכי אדבר המה למלחמה'".

את אהבת המלחמה להם הם מעבירים מדור לדור דרך ספרי הלימוד שמעודדים ילדים להלל רוצחים. השחיתות האכזריות שדעא"ש מפרסם ומתפאר נועדו להנחיל את התרבות הזאת גם לאחרים. השלכת אנשים מהגוות בעזה לעיני כל וגרירת אנשים עם ג'יפ ברחובות חברון מלמדת שהחינוך הזה ממשיך ולא רק בסוריה ובעירק.

ועם מחבלא עבדנא שלמא

על כך היה אומר מרן הרב אליהו זצוק"ל כי הסכמים עם מחבלים שונאי שלום לא שווים את הנייר שעליו הם כתובים. הוא השווה את הברית שנכרתה באוסלו והבטיחה מזרח תיכון חדש ושלום אזורי לנבואה של ישעיהו הנביא שאמר על כל אלה שחותמים הסכמים עם מחבלים: "כִּי אֶמְרָתָם פָּרְתָנָה בְּרִית אֶת־לִנְוֹת וְעַם־שָׂאוֹל עֲשִׂינוּ חֲזָה". יהונתן מתרגם את הפסוק: "אֲרִי אֶמְרָתוֹן גְּזַרְנָא קָם עִם קְטוּלָא וְעַם מַחְבְּלָא עֲבַדְנָא שְׁלָמָא". הם חושבים שהשלום שהם עושים עם המחבלים מגן עליהם ולא מבינים שהכול הוא אחיות עיניים, הרשעים לא יחזרו בתשובה בעקבות החוזה: "שֵׁיט שׁוֹט שׁוֹטָף כִּי־עֵבֶר יַעֲבֹר לֹא יְבֹאֲנֵהוּ, כִּי שְׁמֵנוּ כָּבֵד מִחֲסָנוּ וּבִשְׁקָר נִסְתַּרְנוּ" (ישעיהו כח טו).

הסכמי המאה של טראמפ

אחיות עיניים

חשוב להזכיר את דברי החכמה האלה, כי בימים אלו מציגים האמריקנים את הסכם המאה של הנשיא טראמפ ומספרים לנו שהוא הכי טוב למדינת ישראל. צריך להזכיר כי גם לפני הסכמי אוסלו שמעון פרס הבטיח לכולנו "מזרח תיכון חדש". הוא גם הבטיח לנו שעזה תהיה "סינגפור של המזרח

התיכון". כשהזכירו אותם מהסכנה שטמונה בהסכם מחורר זה, לגלג חברו יצחק רבין ואמר שהמזוהרים יכולים להסתובב כמו פלופלורים. חשוב להזכיר כי מתחת לעטיפות ולמילים היפות, ההסכם של טראמפ כולל בתוכו מסירה של כ-70% מאדמות יהודה ושומרון להקמת מדינה פלסטינית, דבר שהוא איסור גמור מהתורה. ההסכם הזה כולל מסירת שכונות מירושלים לשליטה ערבית, וזה איסור תורה. ההסכם יכול בוודאי שחרור מחבלים רוצחים, וגם זה איסור מהתורה. בוודאי ייתנו להם גם כלי נשק לחזק את שלטונם - וזה איסור תורה חמור. ייתנו להם תקציבים שלא מגיעים להם - וגם זה איסור תורה. כל המילים המכובסות לא יעזרו, ההסכם הזה הוא נגד דעתו של ה' יתברך. אסור לנו להתעלם מהמציאות ולקנות את דברי היחצ"נים שישווקו לנו את הסחורה הכי פגומה בעטיפה הכי יפה. טעינו באוסלו, לא חוזרים על טעות פעמיים.

עיר בנויה בשלטון נוכרים - נקראת עיר הרבה

התורה מצווה להוריש את כל גויי הארץ מפנינו. "וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם" וכו'. וממשיכה ואומרת: "וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת הָאָרֶץ וְיִשְׁבְּתָם בָּהּ כִּי לְכֶם נָתַתִּי אֶת הָאָרֶץ לְרִשְׁתָּהּ אֹתָהּ" (במדבר לג נב-נג). והסביר הרמב"ן (סה"מ מ"ע ד'): "שנצטוו לרשת הארץ אשר נתן הא-ל יתעלה לאבותינו לאברהם ליצחק וליעקב ולא נעובה ביד זולתנו מן האומות". ה' נתן לנו את הארץ כדי שננחל אותה ונשב בה, ולא על מנת לתת אותה או חלק ממנה לאחרים.

ואם יש עיר שנחלת יהודה שבנויה ושולטים בה גויים, היא נקראת על פי ההלכה עיר חרבה. ומי שרואה אותה צריך לקרוע את בגדיו כדרך שקורעים על מת. "הרואה ערי יהודה בחורבן אמר 'ערי קדשך היו מדבר' וקורע". ופירש הבית יוסף "בחורבן ואע"פ שיושבים בהן ישראל, כיון שהאומות מושלים עליהם מקרי חורבן" (עין בש"ע ס' תקס"א, ועין בב"ש שם המובא בכה"ח ס"ק ד'). ומרן הרב מרדכי אליהו זצוק"ל היה אומר, כי מהדין אם אדם רואה שמעבירים את השלטון מיד ישראל לידי הרשות הפלסטינית - צריך לקרוע את בגדיו.

לא ישבו בארץ פן יחטאו אתך לי

איסור זה הוא חלק מהציווי בתורה "כִּי יבִיאֲךָ ה' אֱלֹהֶיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָתָּה בָּא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ וְנָשַׁל גּוֹיִם רַבִּים מִפְּנֵיךָ הַחַיִּי וְהַגֵּרְגָשִׁי וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִיטִי וְהַיְבוּסִי שִׁבְעַת גּוֹיִם רַבִּים וְעַצְמוֹתֵיהֶם מִפְּנֵי: וְנָתַנְתָּם ה' אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהִפְּתִיתָם הַחֲרָם תַּחְרִים אֹתָם לֹא תִכְרַת לָהֶם בְּרִית וְלֹא תַחְנוּם" (דברים ז, א-ב). במקום אחר אומרת התורה "לֹא תִכְרַת לָהֶם וְלֹאֲלֹהֵיהֶם בְּרִית" (שמות כג לב). כריתת ברית איתם כמנהג כנריתת ברית עם האלילים שלהם. הקרבה בינינו לבינם היא מסוכנת מאוד. הם עלולים לקלקל ולדרדר אותנו מוסרית: "לֹא יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ פֶּן יַחְטְאוּ אֹתְךָ לִי כִּי תַעֲבֹד אֶת אֱלֹהֵיהֶם כִּי יִהְיֶה לָּךְ לְמוֹקֵשׁ".

אפילו לא ישיבת ארעי

הרמב"ם מונה בספר המצוות את האיסור של "לא ישבו בארץ" כאיסור תורה (מצוות לא תעשה, נא). עוד הוא כותב (הלכות ע"ז פרק יו'): "בזמן שיד ישראל תקיפה עליהם אסור לנו להניח נכרים בינינו, ואפילו יושב ישיבת עראי או עובר ממקום למקום בסחורה לא יעבור בארצנו אלא עד שיקבל עליו שבע מצוות שנצטוו בני נח. שנאמר: 'לא ישבו בארץ' - אפילו לפי שעה".

מדבריו משמע כי האיסור לתת לנוכרים להיות בינינו הוא על כל הגויים ולא רק על שבע אומות בלבד. כך גם כתבים התוספות במפורש (עבודה זרה כ ע"א): "וסתמא דמלתא מיירי בכלהו נכרים", שהרי זו אומות הכנעני כבר לא ניכרים יותר והתערבבו בין האומות אחרי הגלויות שהגלה סנחריב. כך גם פוסק השו"ע בבית יוסף (יו"ד קנא ס"ע ח). וכן מפורש בבית יוסף (ח"מ רמט) שאיסור זה שייך גם בישמעאלים אע"פ שאינם משבע אומות ואע"פ שאינם עובדי ע"ז. ולכן אסור להצביע בעד הסכם שנותן להם מדינה ושלטון שמחזק את חנייתם ואחזתם בארץ ישראל.

מרן הרב מרדכי אליהו זצוק"ל היה אומר, כי מהדין אם אדם רואה שמעבירים את השלטון מיד ישראל לידי הרשות הפלסטינית - צריך לקרוע את בגדיו, כשם שקורעים על עיר חרבה

בהלכה יש הגדרה של "גר תושב" שמתקבל בבית דין והוא מקבל על עצמו שבע מצוות בני נח. ה"כסף משנה" הסביר בדעת הרמב"ם כי גוי יכול לקבל על עצמו שבע מצוות ולא נגרש אותו מהארץ. "נראה לומר דאין הכי נמי, שאם (גוי) מעצמו קיבל עליו שבע מצוות - שאין מונעין אותו משיבת הארץ. ולא בא לומר אלא שאין בית דין מקבלין אותו". אמנם אם לא ישמור שבע מצוות בני נח - נתחייב לגרש אותו באופן יזום. לעומת זאת על מצוות "לא תחונם" כתב ה"בית יוסף" (הו"מ רמט) כי לא יועיל מה שבא מעצמו לקבל על עצמו שבע מצוות בני נח לחייב אותו לחון אותו.

לא תחונם - גם במי שישמור מעצמו שבע מצוות

לכך כתב ב"בית יוסף" כי איסור "לא תחונם" שייך גם במוסלמים. העובדה שהם אינם עובדי עבודה זרה לא הופכת אותם לגר תושב. הם צריכים לשמור את כל שבע מצוות בני נח. ביניהם הם צריכים לקיים בתי-דין למנוע גזלות ולמנוע רצח של יהודים, וזה לא קיים ברשות הפלסטינית. להפך, הם משחררים רוצחי יהודים ומהללים ומשבחים אותם, וגם מעודדים את הצעירים שלהם בכל דרך לרצוח יהודים, כמפורסם וכידוע.

איסור למכור אפילו שעל אחד של אדמת הקודש לעם נכרי

הרב איתם הנקין הי"ד, שנרצח עם אשתו נעמה הי"ד בפיגוע ירי בחול המועד סוכות, כתב מאמר ארוך על מעמד הישמעאלים בארץ ישראל בזמן הזה, ושם הביא תשובה שכתב מרן הרב קוק זצוק"ל ליהודי שגורש על-ידי הבריטים מחברון בעקבות פרעות תרפ"ט. המגורש שאל את הראי"ה קוק זצוק"ל האם מותר לו למכור את ביתו הריק שבחברון לערבי מוסלמי, כיוון שאם לא ימכור אותו למוסלמי - הבית ייהרס או שישבו שם מוסלמים בלי רשותו. ענה לו הרה"ג קוק זצוק"ל כי הדבר איסור מצד דין "לא תחונם", שהוא איסור תורה חמור. "שמצד דין תורתנו הקדושה איסור לשום בר ישראל למכור אפילו שעל אחד של אדמת הקודש לעם נכרי". ולדעתו האיסור הזה חל על מוסלמים בארץ ישראל.

איסור מסירת נשק לערבים

ואל ישוה לפגיו, שפוא ירוץ את גלגלתו

בהסכמי אוסלו מונו כ-10,000 פלסטינים לשוטרים, ולצורך כך קיבל כל אחד מהם רובה קלצ'ניקוב. הכול מתוך תמימות של אנשים שלא למדו את ההלכות שכתובות במשנה (עבודה זרה כב): "וְלֹא יִתְיַחַד אָדָם עִמָּהוּ, מִפְּנֵי שִׁחְשׁוּדֵיךָ עַל שְׂפִיכוֹת דָּמִים". בשו"ע נפסק: "לא יתייחד ישראל עם עובדי כוכבים, מפני שהם חשודים על שפיכות דמים".

"היו עולים בפעולה, או יורדים בירידה, לא יהא ישראל למטה ועובד פוכבים למעלה, אלא ישראל למעלה ועובד פוכבים למטה, ואל ישוה לפגיו, שפוא ירוץ את גלגלתו". לכן איסור להסתפר אצל נוכרי שיש סכין שבידו (שו"ע י"ד קנ"ג). אם אתה נמצא ליד נוכרי עם סכין ביד - תשמור על עצמך כל הזמן. תתנו רבנו, ישראל שנגדמן לו עובד פוכבים בדרך, טופלו לימינו, רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא אומר, בסיף - טופלו לימינו, במקל - טופלו לשמאלו". אנחנו לא צריכים להבין מכאן שאין בין הנוכרים אנשים טובים וישרים. יש ויש חסידי אומות העולם. אבל מלמדים אותנו להזהר מאנשים שגדלו בתרבות שלא מקדשת את החיים.

התוצאה של מסירת הנשק והסמכויות לערבים הייתה עגומה ביותר. עד מותו של ערפאת נרצחו 1028 ישראלים בכ-5760 פיגועים (פי תשעה ממספר ההרוגים הממוצע בעידן שלפני אוסלו). כ-450 נהרגו בפיגועי התאבדות. מאז

החתמה על הסכם אוסלו נרצחו בסך הכול יותר מ-1600 ישראלים ונפצעו כ-9000 אנשים נוספים - כמעט פי ארבעה משיעור ההרוגים הממוצע ב-26 השנים שקדמו להסכם אוסלו. בהסכמים אלו הם שוב יקבלו סמכויות ונשק כדי להבטיח את שלטונם בחלק שבו הם יקימו מדינה, דבר שהוא איסור הלכתי גמור.

אין מוכרים להם שום כלי זיין

אם חותמי ההסכם היו קוראים את השו"ע (י"ד קנ"א ה) הם היו יודעים שאסור לתת להם רובים: "אין מוכרים להם ולא לישראל החשוד למכור להם, ולא לישראל לסטים, דבר שיש בו נזק לרבים כגון דובים ואריות, ולא שום כלי זיין ולא סדן. ולא כבלים וקולרין ושלשלאות של ברזל, ואפילו עשת של ברזל; ולא משחויים להם כלי זיין; ולא בונים להם מקום שדנים בו בני אדם" (וראה עוד עבודה זרה טו ע"ב).

חכמינו ז"ל אסרו לתת להם רובים אפילו בדרך עקיפה. "בדרך שאמרו אסור למכור לנוכרי, כך אסור למכור לישראל החשוד למכור לנוכרי". הרחיבו חכמים את הדין של "לפני עיור לא תתן מכשול" בגלל ששפיכות דמים חמורה מאוד, ואסרו גם "לפני דלפני". לכן אסרו למכור להם ברזל שאפשר לעשות ממנו כלי נשק. כך אומרת הגמרא וכן פסקו הפוסקים כולם ובכללם מרן הבית יוסף בשולחן ערוך (י"ד קנ"א).

לומדים קל והומר מחמור

ואם אדם שכח או טעה או במזיד מכר להם נשק או דברים אחרים שקשורים למלחמה, הוא צריך להשתדל להחזיר את מה שמכר. כך הגמרא מספרת שרבה מכר חמור ליהודי שחשוד בכך שימכור את החמור לנוכרי שיעשה בו איסור. הזכיר לו אביו שאסור למכור ליהודי שימכור לנוכרי, ורבה הבין שטעה והחל לרוץ אחרי הקונה היהודי כדי לבטל את העסקה ולקנות ממנו חזרה את החמור, שמוא ימכרנו היהודי הקונה לנוכרי, ושמוא הנוכרי יעשה בו איסור. מספרת הגמרא שרבא רץ אחרי הקונה שלוש פרסאות בכדי להחזיר את המכירה ולא השיג אותה. ויש אומרים שרץ אחריו פרסה אחת בין החולות ולא השיג אותה.

אם כך צריך לתקן מי שמכר בהמה לישראל שחשוד למוכר אותה לנוכרי, כמה צריך לתקן מי שמכר לנוכרי או נתן לו נשק ולא רק חמור שיכול לסייע לאיסור. הוא צריך לעשות כל מה שיכולתו לקחת מהם את הנשק ואת התחמושת.

אנו מזכירים את ההלכה הזאת כי בוודאי כל מי שמסר לערבים רובים בהסכמי אוסלו עשה זאת בכדי להגן על יהודים בתמימות. הוא לא חשב שזה יביא לשפיכות דמים של יהודים. עכשיו אנחנו כבר יודעים כמה שפיכות דמים הביא ההסכם ההוא, ועל כן החתימה על הסכם נוסף שיש בו אפילו חלק קטן מהסכמי אוסלו היא חמורה מאוד.

ולא תקחו כפר לנפש רצח

בכל ההסכמים שהיו בעבר ראינו שישראל התחייבה לשחרר מחבלים, לפעמים גם רוצחים עם דם על הידיים. בהסכם אוסלו הובא יאסר ערפאת מתוונס לישראל ביחד עם עשרות אלפי מחבלים. חלקם היו שותפים ברצח יהודים. הדבר הזה איסור על פי התורה שאומרת: "ולא תקחו כפר לנפש רצח אשר הוא רשע למות כי מות ימות". אין סיבה שמתיירה לשחרר רוצחים. אלה ששחררנו תמורת גלעד שליט רצחו לנו את שלושת הנערים והרגו קצין משטרה חשוב ועוד רבים אחרים.

ואע"פ שישראל לא רוצה היום להרוג את הרוצחים, בוודאי אין לנו שום היתר לשחררם או להביאם לארץ ישראל שכתוב בה: "ולא תחניפו את הארץ אשר אתם בה כי הדם הוא יחניף את הארץ ולא יכפר לדם אשר שפף בה כי אם בדם שפכו" (במדבר לה, לא). כל שכן שאסור להביאם למקום שיכולים לרצוח בו יהודים אחרים.

מין הרב אליהו זצוק"ל היה אומר, כי הסכמים עם מחבלים שונאי שלום לא שווים את הנייר שעליו הם כתובים. הם לא מבינים שהכול הבל ורעות רוח

סיפורים על הרב זצ"ל

כביש עוקף שבת

מספר הקבלן אריה קלה: היה זה בתקופה של חתימת ההסכמים המכונים "הסכמי אוסלו". הסכמים שהייתה אשליה שיביאו לנו את השלום, אבל בפועל הביאו אין-ספור פיגועים והרוגים, התפוצצויות של אוטובוסים ויריות בדרכים. במיוחד בדרכים המובילות ליישובי יהודה ושומרון. פרוץ ה"שלום" הזה הביא כזכור הרבה דברים קשים, ואחד מהם הוא הלחץ על ממשלת ישראל להקפיא את הבנייה ביהודה ושומרון.

כדי לנסות לעקוף את ההרג בכבישים, הוחלט לחפור את כביש עוקף רמאללה, כביש שלימים נקרא "ציר ולרשטיין", ואני זכיתי להיות הקבלן שניהל את העבודה. כיוון שלציר הזה הייתה חשיבות ביטחונית מהמעלה הראשונה, וכיוון שהיה רצון להספיק לחפור אותו עוד בטרם יוכרז על הקפאה, ביקש פנחס ולרשטיין, שהיה אז ראש המועצה, שהרב זצ"ל יאשר לנו לעבוד בשבת. הרב השיב על כך, שהפתרון הוא למכור את הכלים לערבי, והוא יעבוד בשבת. אמרתי לרב שקשה לי למכור את הכלים לערבי. אולי כי היה לי קשה לחשוב שערבי יהיה מעורב בעבודה הזאת. אולי כי עדיין לא עיכלתי את העבודה שנוכל לעבוד בשבת. אבל הרב לא היסס והשיב לי: אם כן, אז אני אקנה מכם את כלי העבודה ואמכור אותם לערבי במקומכם.

נדהמתי מכוח ההכרעה של הרב, שלא היסס ולקח את הדבר על עצמו. מכרנו אפוא את כל כלי העבודה הכבדים שלנו, טרקטורים ומחפרים גדולים, משאיות וציוד מכני כבד, לרב זצ"ל, והוא מכר אותם לערבי שיבנה את הציר. כך יכלו הערבים לעבוד כל השבת, ובמוצאי שבת הציר כבר היה פתוח. במוצאי שבת החזירו הערבים לרב את כל הכלים הכבדים והוא נתן לנו אותם במתנה. וכך ניצלו חיים של רבים.

סיימנו את העבודה על הכביש הזה, שכולם נוסעים בו היום, כביש 60, שהציל הרבה חיים, והוא הציר המרכזי לכל יישובי בנימין והשומרון. המועצה רשמה המחאה על שמנו בסך של 50,000 שקל, סכום שהיה כמו חצי מיליון שקלים של היום, ונתנה לנו אותו. אנחנו לא רצינו ליהנות משכר שבת ובאנו לרב ואמרנו לו: הנה הכסף של השבת, הכלים היו שלך, גם הכסף שלך.

הרב לקח את הכסף, מישש אותו בידו ושאל: הוא שלי? אמרנו לו: כן. שאל שוב: אני יכול לעשות בו מה שאני רוצה? אמרנו לו: הרב, זה שלך לגמרי. הוא חזר ושאל: אם אבקש מכם טובה, תעשו לי? אמרנו לו: בוודאי. אמר לנו הרב: קחו ממני 50,000 שקל ולכו תרמו בשמי את הכסף הזה לרב עובדיה יוסף, לשיבת "יחוה דעת".

אנחנו היינו המומים. חשבנו שיש ויכוח בין הרבנים. לא ידענו כמה הרב מכבד את התורה של כולם, גם של אלה שנחשבים מתנגדיו. זאת הייתה אהבת ארץ ישראל של הרב, זאת הייתה אהבת עם ישראל. זאת אהבת התורה.

מי שנהרג יהודי על ידו בדרך עקיפה - צריך תשובה

אחריות חברי כנסת, שרים ואישי ציבור על כך היא גדולה מאוד. אם נמצא הרוג ולא נודע מי הכהו - "וכל זקני העיר ההיא הקרובים אל החלל ירחצו את ידיהם על העגלה הערופה בנחל ואמרו: ידינו לא שפכו את הדם הזה ועיינו לא ראו" (דברים כא). שואלת הגמרא: "וכי על לבנו עלתה שביט דין שופכן דמים? אלא, לא בא לדינו ופטרנוהו בלא מזונות, ולא ראינוהו והנחנוהו בלא לוי" (סוטה מו ע"ב).

הרי למדת כי אנשי ציבור צריכים לשלוח שומרים כדי שלא יזיקו הליסטים להולכי דרכים. ואם לא שלחו שומרים - ידיהם שפכו את הדם. על אחת כמה וכמה אם איש הציבור הביא בעצמו את הליסטים לרחובות ונתן להם כלי נשק שיהרגו בהם את העוברים ושבים, הרי הוא נחשב כאילו ידיו שפכו את הדם אע"פ שלא עשה מעשה בידים.

כך מובא בשערי תשובה (תרג) באחד ששכר חברו לילך בדרך ונהרג חברו - שצריך תשובה על כך למרות שהוא לא עשה שום מעשה רק התגלגלה הריגת יהודי אחד באופן עקיף על ידו. כן הוא בנועד ביהודה (לד) ובאבן השוהם (מי) והביא דבריהם המשנה ברורה (תרג ס"ק ד משם פוסקים רבים).

כל זה הוא במי שאירע לו אונס או שוגג גמור קרוב לאונס בשליחת חברו שנהרג על ידי אחרים. אבל אם שלח את חברו למקום סכנה או ספק סכנה או מסר נשק לגוי, והגוי הרג בו יהודי - תשובתו קשה מנשוא. ואם הביא את הליסטים בעצמו והם הרגו אלפים ופצעו רבבות מישראל - אין רפואה למכתו.

איש ציבור שישב ולא מנע את הנזק - נחשב שידי שפכו את הדם

וזאת לדעת כי "גרמא בנזיקין פטור" בסתם אדם, אבל חברי כנסת שתפקידם לשמור על חיי האזרחים - לא פטורים בגלל גרמא. כך כתב החתם סופר: "האמת יורה דרכו דלא נאמרו דיני גרמי וגרמא אלא באינש דעלמא המזיק חברו, אבל מי שבא לידו בתורת שמירה או שליחות חייב אפילו על צד רחוקה ונפלאה וכל פשיעות השומרים ועיוות שליחות כד מעינית בהו אינם אלא גרמא בעלמא ואפילו הכי חייב" (פתחי תשובה ח"מ נה סק"א בשמו).

והיה רצון שיתקיים בנו 'נִתְּתִי שְׁלוֹם בְּאַרְץ וְשָׁכַבְתֶּם וְאֵין מִחְרִיד וְהַשְׁפֵּתִי חֲזֵה רָעָה כֵּן הָאֶרֶץ וְחָרַב לֹא תֵעָבֵר בְּאַרְצְכֶם'. אמן ואמן.

המרכז ההלכתי העולמי

ע"י מורי הוראה מרבני בית מדרש "דרכי הוראה לרבנים" בראשות מורנו הרב יוסף אליהו שליט"א.

072-260-2020 (בשעות 12-22)

ניתן לשלוח שאלה בוואצפ למספר 054-319-8126

רמ"ל rabanim.online@gmail.com

באתר www.darchei-horaah.org

תשובה כהלכה

הקבלה, מתחברים הרבה יותר למילים. אבל אם אתה לא מצליח לכונן בנוסח הקיים, תכונן בנוסח שלך, אבל תבקש גם על אחרים ולא רק על עצמך. תכין את הנוסח מראש, ואל תתפלל על דברים שהם נגד רצון ה'. אם אתה מתפלל על "השיבה שופטיו כבראשונה", אתה מתפלל על מה שהקב"ה גילה לנו דרך עבדיו הנביאים שהוא חצה ודבר שגם יהיה בסופי: 'אֲשִׁיבָה שְׁפִטָּי כְּבָרָאשְׁנָה וְיִצְעֲצֵי כְּבָתְחֵלָה אַחֲרַי כֵּן יִקְרָא לָךְ עֵיר הַצִּדֵק קְרִיָה וְגָמְוֶה: צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדֶּה וְשִׁבְיָהּ בְּצִדְקָה' (ישעיה פרק א כו). אבל אם אתה מתפלל על דברים שהם לא רצון ה' - למשל להצלת הסכם אוסלו - אתה מתפלל כנגד ברית ה' שכתר על ארץ ישראל וכו'. אולי יותר נכון לשלב בתוך נוסח התפילה הקיים את בקשותיך הפרטיות, כל בקשה בברכה הראויה לה.

תפקחו את העיניים, תסתכלו סביב. איך וממה מתחזקים בתקופה הזאת, שיש גלות, פיגועים ושאינו בית מקדש? מאיפה לוקחים כוחות וחיוניות? עם כל הדברים השליליים, יש פי מיליון דברים חיוביים היום לעומת מה שהיה באלפיים השנים האחרונות. מהדברים הטובים לוקחים כוח. רק לפקוח את העיניים ולראות את הנבואות של התנ"ך מתגשמות מול עינינו.

תפילה להצלת הסכם אוסלו. למה הקדוש ברוך הוא חייב אותי להגיד את אותו הטקסט שלוש פעמים ביום? אני מעדיף להתפלל בנוסח שלי, וכך אני יכול לפרט את הבעיות שלי. הקדוש ברוך הוא לא חייב אותך להגיד את אותו הטקסט שלוש פעמים ביום. הנוסח שאותו חיברו אנשי כנסת הגדולה נועד לעשות פעולות עצומות על פי הקבלה באמצעות הכוונות העצומות שיש במילים. כשלומדים על התפילה, במיוחד על פי